

Apare în 1/13 și 15/27
a fie-cărei luni.

Proprietar, editor și redactor responsabil:
George Curteanu.

ABONAMENTULŪ
Pe an 3 fl., pe 1/2 an 1 fl. 50 cr., pe 1/4 an 75 cr.
Pentru România și străinătate: Pe an 7 franci.
Prețulu e a se solvi înainte.

Nr. 14.

Bistrița, 15/27 Iulie 1894.

Anul IV.

Unu poetu din școlele Blașului.

— Urmare —

În poezia: „Oprește-ți gândulu”¹⁾ poetulu vré sê se arete indiferentu față de sorțe, de lume și viêtă; adecă nu vré sê-și bată multu capulu, sê afle cauza neînțelêsă a unei metafisici lumesci:

„Și de-acea oprește-ți gândulu și te fă că nici nu-ți pasă,
„Că te perđi numa'n probleme până n'ai eșitu din casă!”

Adecă nici nu ai eșitu bine din casă, sê scrutezi cauza întâmplărilor și îndată te și incurci în probleme grele. Decî poetulu vedëndu, că câtu e de anevoiă a face acêsta, întorce spatele și făcëndu-se cu totul nepăsătoru nu sê lasă a fi aficiatū de vântulu sorțir ne-bune, elu vré sê se conforme cântecului:

„Vină viscolî și fortune
„Preste mine ne'ncetata,
„Eu gândescu că tôte-su bune
„Câte sorțea ni le-a datu!”

Acêsta nepăsare o esprime și depinge în următorea poezióră, intitulată

„Ce-mî pasă?!”²⁾
„Ce-mî pasă că viêtă trece,
„Și anii trecu, — ce-mî pasă,
„Și că atâtea plăceri dragi
„Mê lasă!”

„În visuri și ilusii dulci
„S'au scursu dîlele mele
„Și mi-am perđutū sufletu'ntregū
„În ele!”

Pentru-ce ?

„Căci am iubitū o stea pre ceriu
„Și-aci în lume-o flóre,

„Și inima și sufletulu
„Mê dóre!”

Decî dară :

„Sub fagulu tristū și tutelariu
„Sê-mî săpați mormëntulu,
„Sê mê jălêscă frunđele
„Și vântulu!”

Dar nu numai atâta:

„Sê crêscă flori pre sinulū meu
„Și stelele în față,
„Și mortū sê iubescū, ce-am iubitū
„În viêtă!”

Poetulu vedëndu în urmă: Deșertațiunea deșertățiunilorū, lasă tôte se-și urmêze cursulu, nu vré sê fiă criticū și scrupulosū nici nu-și dă aerū de pesimistū, în puțină colóre misantropă sê căiesce contra rēului și nedreptății pre pământū, însê nu condamnă ființa și pre to esse și nu se plânge ca unū Schopenhauer, Spencer, Sermonoff, de Miseria esistenței, avëndu ca antidotū și mediū preservativū pre frumosulu medicamentū numitū „Speranță.”

În poezia: „Culcă-te!”¹⁾ dămū de acestea strofe:
„Însê-a fi e o plăcere în născută 'n ori și care,
„Căci de câtu mortū în nisipuri cu dorerile-ți cu tôte
„Preferesce pribegia mai amară ca o mórte.

*

„Și a fi e o plăcere, iar în calea ta speranța
„Tot-déuna află ceva, ce 'ndulcesce încă viêtă
„Și de aceea-n lumea largă ca speranța — așa de dulce
„Nu mai póte fi nimica.

„Ah! Speranță, câtu pre mine, tu m'ai mai purtatū
prin lume!

¹⁾ Fam. n. 47. 1890.

²⁾ Fam. n. 6. 1889.

¹⁾ Fam. n. 10 1889.

La rașele de lună.

De-atâtea ori îmi vii în minte
La rașele de lună,
Și ultimele dragi cuvinte
Duiosă îmi mai răsună.

Te-ai dus, dar stea mi-a răsărită —
O amintire adâncă;
O, cine sci de întâlnită
Ne-omă întâlni noi încă! . . .

Dar clipele, ce-am petrecută
Odată împreună,
Cu dragă cătă-le-oiu în trecut
La rașele de lună.

Elena.

Jurământul Leoniei.

Romanț de Percy Golding.
Traducere de G. C. Bărnulescu.

(Urmare)

XXI.

Când intră Leonia în salon, ea se fie prezentată oșpeților ca mirésa lordului Deveral, pentru ca se încungiure privirile rigoroșe îndreptate asupra ei își plecă ochii la pământ.

Un bărbatu înalt și măiestos în etate cam de 45 de ani i atrase atențiunea. Privirea desceptătoare de încredere a ochilor lui întunecați atrase iresistibilă prefinera fată; se aședă în apropierea lui, ca se afe, dacă glasul lui corăspunde exteriorului lui armonios.

Nu multă timp își potă continua observățiunile, căci baronul Leopold Elvaston aședându-se lângă dēnsa o agrăi cu o vóce sonoră: — Mi-a fi ertată se ocupă acestă locă, ori este resărvată pentru ună altulă?

— În acestă minută nu-i ocupată de nimeni — răs-punse Leonia suridēndu.

— Mă temă, că totuși nu pentru multă timp — dīse acesta de jumătate glumind.

Farmeculă, ce înfățișarea grațioșă a tinerei fete a desceptat în baronul Elvaston, crescū în decursul con-versățiunei, în care timp se revelă naturalitatea, din care se oglinđa profunđimea sufletului ei.

— Ce bine sēmēnă cu decedata mea soțiă! ea încă a avută ochi bruneți. Óre potă-voiă se uită odată trecutulă? — Cugetă baronul privind în fața blāndă a Leoniei.

— Te rogă de ertare, brasetă mi-a căđută jos — vorbi Leonia plecându-se.

Baronul Elvaston rădicându-o repede o înțepenī la brațulă ei cu ună „sēmī fie ertată domnișoră Șorley“. — Repentină îngălbīnindă vorbi cu o mișcare in-ternă năbușită: Ertare, acestă semnă la brațulă d-tale!

— Semnulă norocului meu, — rīse Leonia.

Înainte de ce ar fi potută vorbi mai departe veni George, ca se o conducă la mēsă.

— Tu ai fostă preste mēsură afabilă cu baronul Elvaston; ce absurditate a fostă acea cu brasetă? — în trebă elă iritată.

— Căđu la pământă și baronulă mi-a rădicaf-o, — atăta a fostă totulă George.

— Pentru-ce ați risū amendoi? — continuă tinē-rulă bărbatu posomorit.

— Pentru semnulă meu de noroc. — Aide nu face o față așa moróșă — dīse Leonia cu lingușire sperānd în sine, că jalușia lui George se va stinge îndată ce voră deveni bărbatu și femeia.

Tótă séră nu se depărtă George de lângă mirésa lui.

— Dă-mi voiă, ca se dau espresiune gratulațiuni-lorū mele celorū mai cordial. Mirésa d-tale e fata cea mai grațioșă din câte am vėđutū — vorbi baronul Elvaston apropiāndu-se de George.

— Ești fórte galantă — răs-punse acesta rece — dar prea multe gratulațiuni suntă obositóre.

— Scusă-mī aparenta mea îndesuire, dar domni-șora Sorley mă interesază mai multă decâtă potă spune. Dēnsa are o asemēnare covīrșitóre cu decedata mea soțiă și are acelū semnă la brațū ca și lady Elvaston. Unū jocū remarcabilū alū întēmplărei este acesta.

— De sigură — contrariă George și fără a mai adauge unū cuvētū își îndreptă pașii spre o grupă de domni, ce faceau politică.

— Baronulă se uită atinsū după elū și murmură:

— Așa iritațiosū nu l'am vėđutū pre Deveral nicī când. Dacă așa va începe căsnicia lui și pre fie-care bār-bată, ce va vorbi cu soțiă lui, ilū va tractă bruscu, atunci dēnsa de sigură va avé dīle rele. Jalușia e o plagă înfricoșată.

Impresiunea, ce a făcut-o Leonia asupra baronului, affă răsunsetă și încă în visu i se arētă ei chipulă lui amicabilū cu espresiunea părintescă binevoitóre.

În urmă sosi ziua cununiei Leoniei și dânsa stetea înaintea oglindei tocindu-și părul bogat.

Îndată după aceea intră cameriera contesei și puțin timp mai târziu Leonia strălucea în ornamentul ei de mirésă. Ună vestmântu de brocatu alb împodobit cu pene de struțu împrejură figura ei sveltă și pre ceafa ei lucea ornamentul familiei Deveral.

— Mergi la lordul Deveral și-mi adă buchetul ce l-ași fi mai uitat — vorbi Leonia către camerieră.

— Iubitul meu George, ce iritat ar fi fostu elu, dacă ași fi intrat în salonu fără buchetu! — murmură dânsa, după ce cameriera eși din odaiă.

Îndată se întorse acea cu vocea deranjată și vorbi:

— Lordul nu voesce a-mi da mie buchetul, elu se pare cu totul afară de sine și a lăsatu se-ți spunu, că momentan se mergi la dânsul în bibliotecă.

Fără întârziere grăbi Leonia a-i împlini dorința; o frică nedefinită o cuprinse și tremurându deschise ușa bibliotecii, în a cărei pragu o întempină George palid ca mórtea.

— Aide Leonia înlantru și lasă-mă să privescu în fața ta, care-i cea mai frumósă și mai falsă de pre pământu — dîse elu cu severitate.

— Ce-i cu tine George? — îngână Leonia.

— Încă îndrăsnescu a mă întrebă, nefericită, tu, care scit destul de bine, că nu ești vrednică să fi soția mea!

— George, jorū —

— Stai! — o întrerupse elu: copilul tēu este documentu puternicu pentru tradarea ta. D-đeu se-ți erte, eu însē nu potū!

— Ce audū! Dar nu, nu-i cu puțință, trebuie să fiă unū visū rău! — suspină Leonia prindēndu-se de unū scaunū, ca să nu cadă.

XXII.

Deși George credea, că Leonia e vinovată, totuși îl cuprinse o milă de ea și vorbi în tonū mai blându:

— Trebuie să scit, că eu nu te potū duce la altarū până când ești întinată cu vre-o maculă.

— Ași vré să morū! — suspină Leonia.

— Potere-ai sta față în față cu femeia, care susține, că dela tine a primitū copilul, ca se-lu grijescă?

Acum ar fi avutū Leonia ocașiune a se justifică cu unū singurū cuvēntū și i stetea pre limbă să dîcă: „Da, totuși lady Syna trebuie să fiă de față“, dar ambițiunea ei atăcată nu o lăsă să facă una ca acēsta. Atinsă înse prea tare prin vorbele lui George răspunse cu demnitate:

— Vreu să vedū femeia; dar mai întâi concedu-mi să aruncū de pre mine aceste haine, nu vrēu să mai stau înaintea d-tale ca mirésă.

Voindū elu să o rețină dîse; Gândesce Leonia ce faci! Dacă în adevēru ești nevinovată și acea o poți documentă, atunci nu-i motivū pentru care să nu se țină cununia noastră astăzi.

Te rog de 5 minute timpū de cugetare — replică Leonia, căreia iute i veni gândul să facă încercare la marinimia Synei.

— Ţee, dacă voescu.

George era prea agitatū, ca să pótă vorbi mai de parte, fiindcă simția, că în următorea jumătate de oră trebuia să se decidă asupra fericirei vieței lui.

— Ce-i Leonia? — eselamă Syna înspăimēntată când mirésa fratelui său năvăli înlantru și o deranjă dela îndeplinirea toiletei cu cuvintele: „am să vorbescū cu d-ta între patru ochi!“

Syna dimise din odaiă pre cameriera, ce o servea, în care timpū Leonia trase riverulū ușei și într'unū tonū, ce trada cele mai înfricoșate îngrijiri dîse: — Femeia Strud e aici în casă.

— Are dóră lipsă de bani?

— Ba, a adusū copilul!

— Ce? — eselamă Syna înspăimēntată.

— Da, este așa și d-ta trebuie să vorbescū cu dânsa, ca să mă mântuescu de rușine. George, care mă ține pre mine de vinovată mi-a spusū lucrul, de cari și acum îmi roșescū obrazii de rușine. O Synă, țu-am rămasū credinciosă până când am pututū; acum însē trebuie să mă deslegi de jurământū!

Paliditatea morții acoperi fața Synei și căđēndū pre unū divanū gemū: — ba, ba; acum nu potū. Acea ar fi mórtea sermanei mele mame!

— Nu tocmăi așa, precum va fi a mea de a-mi vedé onóra și numele meu bunū călcatū în piciorē?

— Spusu-i-ai lui George adevērulū?

— Ba; mărturisirea trebuie să vină de pre buzele d-tale. De ce-ți este frică? D-ta ești măritată după dreptū, cine pôte se-ți dispute acēsta?

— Însē, Leonia, aici mai este ceva de luatū în considerațiune.

— De sigurū nimicū, ce să se pótă asemână cu însemnătatea afacerii mele. Lasă-mă din jocul d-tale Syna. În đeece minute trebuie se mă justificū înaintea lui George.

— D-ta uiți, că cununia d-tale se pôte amână fără a aduce după sine ceva rău. Mâne vine principele Atherton, ca să-mi cēră mâna. Cum potū dară astăzi se descopēru la tótă lumea secretulū meu nefericitū? — replică Syna.

— Pentru mărirea d-tale vrei să mă aruncū pre mine în miseriă?! — strigă Leonia fiindū scósă din fire prin acēstū egoismū uritū. Îndată dupăce își veni în fire continuă: — Vrei să éśă la iveală nevinovăția mea ori ba? După fratele d-tale nu mă măritū nici atunci, când va ingenunchia înaintea mea; dar onóra mea înainte de ce esū din acēsta casă trebuie se fie restituită și acēstū lucru cade în sarcina d-tale, lady Syna. Nu sum atătū de slabă față de d-ta precum mă socotescu, mărturia Margarethei îmi este sigură!

(Va urmă.)

Pentru tot-déuna.

— Urmare. —

Țilele ce urmară, Zefiră fu posomoritu și tăcută; umblă o Ți întrégă singură și când reveni séra era palidu. A treia Ți pretestă, că e gravă bolnavă și rămase totă Țiua închisă în camera sa. Privirile, ce rară îndrepta asupra-mi, erau triste fără nici o altă espresiune.

Dar eu? ce creȚi câtă am suferitu? Mă ascundeam de privirile tuturoră ca să plângă. Nôptea mă svârcoleam de impaciênță și de grije; nu puteam dormi și a Țiua Ți cu ochii obosiȚi și fața palidă provocam întrebările indiscrete ale celoră din casă, ceea ce măria grijile nepreȚuitei mele Veronica etc.

Astfelă după câteva Țile, la desceptarea mea nu mai reafai pe Zefiră aci. — În rēvērșatulă Țilei plecase singură.

O servitóre credinciósă Veronicei, la desceptare imi dete ună plică — era scrierea lui Zefiră — în lăuntru lui o scrisóre, ce conȚinea aceste rēndurī scrise în grabă:

„Dragă Laură!

Totă vȚdēndu-mē întristatū și ferindu-mē de tine, la óra dejunului m'ai întreatū neliniscitā, decă sum supērată pe tine. Am remarcatū și eu că ești schimbată și că plângi multă — oh! acēsta-mi face rēu! Nu sum supēratū însē nici de cum pe tine și nici să nu-Ți închipesci, că ași putē vre-odată să fiu. Sum însē necăȚitū și în prada unoră agitaȚiuni violente. De multă vreme numai am linisce în sufletū, nici unū momentū veselū decătū momentele, în care stau cu tine. Incolo sum urmăritū pretutindenī de nelinisce, de remuscări ascunse. Aici nu-mi mai aparȚinū de locū mie însē-mi și acēsta mă face atātū de tristū și supēratū pe totă lumea chiar, pe pretinulū meu și pe mine în specialū. Pretinulū nu-lū mai potă suferi. Sum într'o stare deplorabilă.

De aceea voescū să încetămū pentru câtva relaȚiunile, vrēu să-mi vinu în fire, să-mi recapētū seninătatea de altă dată. Sciu că e greu și pentru tine și pentru mine, dar e necesarū.

Sum al tēu trupū și sufletū, însē dacă mă iubesci, ajută-mi să mă Ținū de hotărire. Orī de câte orī vei avē însē nevoie de mine, eu sum aci; orī ce nevoie vei avē nu mă trece cu vederea.

Cu totulă alū tēu

Zefiră Vērva.

NB. VeȚi să nu cadă scrisóreă în mâna celoră d'aci“.

Cuvintele din acēsta scrisóre mă sfărmară. Oh! elū era omulū celū mai sigură, celū mai sincerū și celū mai generosū — desigură că nu mă putea minȚi cu acēsta; intenȚiunea sa nu fusese aceea de a-Ți ride de mine, dar ce era cauza? Primise vre-o scrisóre? Vre-o ameninȚare? Ce voise elū să înȚelégă prin tôte aceste vorbe, carī mă sfășiau, căci ele parcă m'arū fi privitū. Scrisóreă era equivocă, dar înȚelesurile frapante. Nu imi

supozam unū momentū, că în acēstă casă să fi fostū supraveȚhiaȚi, căci vis-à-vis de D-lū Priporū mai alesū păstram fórte multă aparinȚele. În ceea Ți rămăsei totă Țiua în camera mea, avusei mare durere de capū.

Séra la mēsă d-lū Priporū imi părū agitatū și-mi aruncă priviri dușmănóse. Atunci imi esplicai îndestulū ceea ce Țiceam, că nu-mi supozasēm până aci, și într'unū momentū mēsurāndu-lū cu unū aerū de dispreȚū, îi aruncai nisce căutături fulgerătóre. Elū îngălbini și mă privi cu unū aerū disperatū. ÎnȚelesc numai decătū, că eu am ghicitū totulă! . . .

Voiam cu orī ce preȚū să aflū despre starea iubitului meu. Mă concediai dela dēnșit și a Țiua Ți plecai și eu. —

Dar în cursū de dōue-spre-Țece Țile nu fu chipū, ca să revedū pe Vērva! I scrisei, dar elū evitā de a înȚelege dorinȚa, că am de a-lū revedē și orī de câte orī mă întâlnea mă evitā de- asemenea.

Devenisem cu totulă fără răbdare: suferinȚa, dorulū, iubirea desnădeȚdea, impaciênța mă chinuiau. Me decisei de a avē cu elū o esplicare seriósă, căci sciam, că până aci nici odată nici o vorbă equivocă nu fusese între noi, nici unū suspinū de supērare, nici unū reproșū de neîneredere . . .

Intr'o Ți înformāndu-mē mai întâi de elū, imi luai curagiū și sub unū pretestū ce putui găsi mai nimeritū mersei la RedacȚiune.

Ilū găsiť singură. Sē turburā vȚdēndu-mē, dar nu potui înȚelege natura acestorū emoȚiuni . . . Imi oferī cu unū gestū unū scaunū, dar eu deși liniștită în aparēnȚă, totuși nu am primitū și acēsta imi căȚū cu greu — dar resonai și tăcui.

Îi vorbiť . . . cerui dela dēnsulū o vorbă de iubire, de milă, de tinereȚe, dar nimicū! Cerui o esplicare, érăși nimicū! La rēndulū lui mă privea și elū cu o căutătură fixă, rece, posomorită.

— Scumpulū meu Vērva! — îi Țisei tremurāndū și cu ochii în lacrimi, erai așa de dulce! mai dulce de-cătū profumulū unei tinere flori! Seninulū, tinereȚa, căldura învietóre a inimei tale, ce o respāndea altă dată vócea, privirea, vorba până și suflarea ta când te afai în fața Laurei tale, spune-mi, ce te-a potutū întunecă, rēci, îngheȚă și înstrēinā de ea . . . ?

Elū rămase totū posomoritū și păstra tăcerea, tăcerea ce îngheȚa ca florulū morȚil.

De-odată isbueni cu indignaȚiune și Țise:

— Laură . . . nu mai voiescū să te joct cu inima mea.

Mē simȚiť atinsă, sfărșită și cu ochii în lacrimi, me lāsai se cadū în genunchi . . . Elū nu potū suferi aceste, mă ridică repede, dar își întórse fața dela mine. Atunci îl provocai prin felū de felū de întrebări, îl implorai a-mi spune cauza aversiunii, cauza tăceriť.

In fine fii constrinsu a se marturisi! Cand ilu ve-
-qui dispusu, i luai o mana. Elu se intorse spre mine. Cu o
-espresie mai liniștită ilu privii erași indelungu și in trans-
-portarea bucuriei ilu serutai cu ardore.

Elu incepu:

— Dilele, catu am statu afară la țera, in casa acelei
-nobile Veronică, soțulu ei ne supraveghia fără se banu-
-escu, fără se-mi espicu cum

— Și . . ?

— Ori de cate ori me lua cu elu peste moșie imi
-vorbea intr'una despre tine. Ilu vedeam tot-deuna pa-
-lidu și inganduratu. In ori ce ocasiune pare ca căuta a
-surprinde ceva dela mine — de siguru elu avea o bă-
-nuelă și nimicū nu i-o confirma. In dillele din urmă
-fiindu la vânătoare era forte pornitu contra ta, imi dede
-informațiuni proste și dise chiar, ca va pretinde soției
-sale de a tăia ori ce relațiune cu tine.

Eu tresărit cu o ușoră turburare de manie, palii,
-dar tăcui și-lu privii fără șovăire dreptu in față.

Elu urmă:

— Elu scie siguru despre prima noastră întâlnire
-in noptea de

— Da!? — esclamai eu cu spaimă.

— Da, Laură!

— Ș'apoi?

— Mi-a spusū, ca te iubescē și a pretinsū se
-renunțu la tine.

— Elu!! Insolentulu!

Zefirū me fixa tristū.

— S'a mai petrecutu ceva intre voi?

— M'a amerințatu . . .

— Pe tine! Dar pentru mine mai pote avea altă
-urmare.

— Nu sciu! dar ca se te scapu am promisū totulū.

— D-đeule! D-đeule! — esclamai cu desnădăduință.

— Nu te-ași fi bănuitu o clipă. — Mi-am inma-
-ginatu, ca ești numai amica soției sale, dar . . .

Eu tăceam

— La cele dintăi vorbe ale lui Priporū, urmă
-Vêrva, iam răspunsū: amiculū meu totu trecutulū ei se
-purifică, dacă nu ținu la ea. Atunci a avutu o mare ciudă,
-pre care și-o ascunse destulu de rău. Mai urmă de a-mi
-spune cu siguranță, ca tu îți ridi de mine cu acca re-
-servă, care ascunde insē cea mai mare nerușinare.

Unū potopū de simțeminte din cele mai ardătoare și
-diferite imi inecau sufletulū, dar me stăpanii și disei eu
-multă linisce aparentă.

— Dragă Vêrva, nu e nimicū adevăratū din cele
-ce și-a relatatu despre trecutulū meu și despre atitudinea
-mea cătră tine. Adevărulū ilu cunosei intru câțva și îți
-voiu mai spune multe de voiesc. Te rogū se eviți aceste
-temeri; aceste momente de susceptibilitate.

Optimistū din instinctū elu me adoră insē in as-
-cunsū cu tôte calomniile, ce mi-se făcuse, căci imi dise
-de-odată transfiguratu și cu unū glasū blăjinū:

— De unde credeam eu Laură, ca tu ai se și țir
-atātu de multu la mine? . . .

— Nu credeai!? — strigai cu aruncându-mē la
-sîmulū lui.

Plânsulū me podidi și-i disei: — Nu me cređi pe
-mine, care me sacrifică, me umilescū, ci-lu cređi pe elu
-calumniatorulū!

— Naturalū, că-mi venia se credū, se te bănuescū in
-cele din urmă . . . atitudinea ta când te găseai in față
-noastră amēndurora . . .

— Da Zefirū, eram incurcată, fiindcă eram ame-
-rințată de elu, eram contrariată de insistențele lui; fiind-
-că sufeream indoitu . . .

— Și nu mi-ai spusū nimicū . . .

— Nu am voitū se te măchnescū și asta-i totulū.

— Va se dică aci a fostū numai o rēsbunare din
-parte-i?

— Chiar așa! A voitū se me pērdă in ochii tēi —
-dar unde este iubire este și D-đeu. Apoi l'am amerințatu,
-că voiu marturisi totulū Veronicēi și nu voiu mai călcă
-pragulū căsei lorū.

— Acēsta ar fi fostū o idee escelentă; pote scă-
-pai de aceste urmări supērătoare.

— Cu tōtă amerințarea, ce i-am făcut'o și pe care
-nu am executat'o, ea m'a costatu insē atātu de scumpu.

— Cum? — me întrebă elu zimbindu cu intențiune.

— Prin intriga, ce mi-a făcutū, m'a lipsitu de in-
-crederea ta.

— Mē erți? — imi dise elu forte induioșatu arun-
-cându-se la sîmulū meu.

Astfelū dar, acestū june, acestū Zefirū alū meu —
-cum i plăcea lui se-lu numescū, revini la mine. Elu
-avea unū caracterū minunatu, o inimă bună; me strinse
-in brațele sale și plânsērămū . . .

De atuncea câțva timpū nimica nu mai turburā
-linișcea și încrederea noastră recipocă. Elu imi arētā in
-totu chipulū devotamentulū sēu. Eu îi spusei tōtă viața
-mea; tōte nimicurile galante, cari constituescū unū șiru
-de evenimente și peripeții in vieța unei femei frumoșe
-sēu spirituale; totū, dicū, chiar cele mai secrete cugetări
-ale mele și cele mai tainuite impresiuni ale sufletulū meu,
-încercate într'unū trecutū mai depărtatu. Elu asculta ră-
-pitū, încântatū, mișcatū; cu tōte acestea, imi amintescū
-prea bine că, in cursulū istorisirilorū mele, erau impre-
-jurări, in cari cu tōtă candōrea mea și neofensa ce i-arū
-fi adusū lui in prezentū, ele insē ilu escitau, ila nemul-
-țumeau. Eu insē continuam de a fi sinceră și neprefă-
-cută. Amorulū me orbise și multa mea confidentă me
-perdū. Da, chiar ea, căci se vede, că tōte aceste nimi-
-curi sēu nebunii nevētămētore lui si mie — elu le in-
-terpreta rău. — Pōte că acele infame informațiuni
-i-le confirma tocmai franchiseța āstorū destăinuiri. Incă
-nu bănuiam nimicū pe atunci din tōte acestea, dar ađi
-imi reamintescū, că pre când vorbeam, elu devenea pa-
-lidū și privirea i-se posomoria . . . Cum elu era deprinsū
-a-și concentră tōte turburările, eu nu presupuneam insē,
-după cum menționai, că va veni unū momentū teribilū,
-când ele vorū isbucni! . . .

(Va urmă.)

Literatură poporală.

Poesii populare.

Culese din Nețiu de George Sermeșianu.

Cine trece pe de noi?

Unu căruțu cu șese boi,
Dar în caru cine-i culcatu?
Strajameșteru mortu de beatu.
Dar nu-i beatu de beutură,
Că-i beatu de fermecătură.
Da cine l'o fermecată?
Mariusu lui Ignatū:
Cu trei paie dela patu,
Cu trei peru de lupu turbatū;
Cu așcițu din portițu,
Cu peru galbenū din costițu;
Cu așcițu dela lemne,
Cu peru galbenū din sprâncene.

Trimete bade trimete
Ce-a fi 'n Moldova mai verde!
Când ți fi 'n Italia
De briu roșu nu uita!
Că și eu te-oiu așceptă,
Cu cămeșă de fuiorū,
Dela inimă cu dorū;
Cu cămeșă de humbacū
Dela inimă cu dragū.

Fă-mă Dómnne ce mă face!
Fă-mă pasere măestră,
Să sboră la maica 'n feréstră,
Să începă a ciripi
Eu de-acolo n'oiu fugi
Până nu moiu jelui,
Cum trăiescū cu străinū:
Străinū se punū la mésză,
Eu mă preumblu prin casă;
Străinū se punū la cină,
Eu li-sū sfeșnicū și lumină;
Străinū se punū la patū,
Eu am vasē de spălatū,
Copiū micū de legănatū,
Tótă nóptea de oftatū
De uritū și de bătutū.

Câte hide' câte mute,
Tóte-sū cu barșonū pe frunte, —
Numai eu fată frumósă
Mi-am uitatū barșonu-acasă;
Mi l'am uitatū într'unū cuiū,
Copilă ca mine nui.

Aforisme alese despre femei, amoru și căsătorie

Estrase din diverse colecțiuni de Jeronimū Barițiu.

Căsătoriile se încheiă în ceru, de acea se și re-
cere o răbdare ceréscă pentru de a le puté suportă pe
pământu. *Nestroy.*

* * *

Lanțulu căsătoriei e atâtu de greu, încātu trebuie
sē se alieze doi inși, ca sē-lu pótă purtă. Cu tótc acestea
căsătorie din tóte prostiile, pe cari le póte comite omulū,
e acea, pe care eu o aș recomandă mai bucurosū;
pentru că ea e celū puținū unica, pe care elū nu o póte
comite ȓilnicū de nou. *A. Duma fulū.*

* * *

Fie-care căsătorie e o cruciadă, în decursulū că-
reia, din fatalitate, fórté puținū ajungū în țera făgăduinței.
K. Spauer.

Căsătorie e morméntulū amorulū și totū de-odată
femeia crucea pe elū. *Saphir.*

* * *

Viéta e o artă și viéta în căsătorie partea cea mai
fină și grea a acestei arte. *K. I. Weber.*

* * *

Când ești înamoratū și vrei sē te căsătorești, nu
reflectă multū și nu calculă multū, pentru-că rezultatulū
calculărei ar fi o frângere. *Iókai.*

* * *

Chiar și o căsătorie bună e unū timpū de pocăință.
Prov. rusescū.

* * *

Celū ce sē căsătorește a dóua óră n'a fostū vred-
nicū sē-și pérđă pe cea dintăiă. *Beaumarchais.*

* * *

Zestrea unei fete sē fie despăgubirea pentru celū
ce o ia de soțū. ****

* * *

Pentru a se căsători sē cere mai multū curagiū,
de câtū a merge la rēșboiū.

Regina Cristina de Svedia.

* * *

Mulți din cei ce rămānū necăsătoriți o facū nu
pentru că eugetă prea réu — ei pentru că și-au făcutū
o ideię prea mărétă despre căsătorie. *?*

* * *

Sē nu fericesei viéta înainte de căsătorie.

A. Weis-Vulka.

* * *

Fericirea multorū căsătorit constă în acea, că soțit
nu se cunoscū mai de aprópe. *G. W.*

* * *

Ce e infidelitatea la unū bărbatū? O jucărie! La
o femeie e o crimă. *Georg Allan.*

* * *

Diverse.

Sărăcie Lucie este titlul unei frumoase piese pentru popor, ce d-lu Iosif Vuleanu, redactorul Familiei, a scos de sub tipar la Oradea mare. Piesa e o comedie cu cântece din viața poporului român bănățan și a fost jucată cu frumos succes la Arad și la Oravița, iar la finea lui Augustă curent se va juca și la Bistrița. Prețul unui exemplar trimis francat e 25 cr.

Programa gimnasiului din Năsăud pe anul școlară expirat 1893/4 prezintă următoarele date:

Gimnasiul se susține din fondul central școlastic din districtul Năsăudului. În 1893 s'au spesat din acestu fond 18.042 fl. 38 cr. pentru trebuințele personale și reale la gimnasiu, ér pe 1894 sunt votați 20.031 fl. 86 cr. Fondul pentru școlarii lipsiți în casu de morb e de 5831 fl. 97 cr.; Fondul pentru rechisite: 2498 fl.; Fondul societății școlarilor: 3309 fl. 39 cr.; Depositul „Petru Puiu“ 260 fl. 64 cr.; Depositul „Teodoru Dumbraună“: 75 fl. 92 cr.; Depositul dela maialul școlarilor 115 fl. 53 cr.; Societatea de ajutorare „Vasile Nașcu“: 2510 fl. 44 cr., dintre cari 1980 fl. 16 cr. fondu nealienabil, ér 530 fl. 44 cr. fondu disponibil. La gimnasiu au funcionat în decursul anului 15 profesori. Biblioteca profesorilor constă din 1656 opuri de specialitate, 1587 scrieri științifice și 555 alte opuri. Biblioteca studenților: 878 de cărți de lectură și 82 cărți de studiu. La esamenul de maturitate s'au însinuat și admis 19 inși, dintre cari au fost declarați: 3 maturi cu eminență, 1 maturu cu calculu bun, 11 maturi, 3 au fost relegați la repetirea esamenului după 3 luni din câte unu studiu, ér 1 relegat la repetirea esamenului după unu an. Numérulu total al școlarilor înscriși la acestu gimnasiu a fost: 257, esaminați 248. Dintre aceștia din urmă au fost Români 241 (192 gr. cat. și 50 gr. or.), Maghiari și Germani 6. Viitorul an școlar se va deschide la 1 Septembrie st. n. Inscriserile se vor face în 1, 2 și 3 Septembrie.

Osândiții nostri în procesul Memorandului, după ce plânsorea lor de nulitate a fost respinsă din partea curiei reg., au fost pe neaseptate deținuți și escortați cu gendarmi la temnițele din Seghedin și Vațu și anume d-nii Dr. Rațiu, Dr. Lucaciu și I. Căroian sunt în Seghedin iar ceilalți în Vațu. În curundă vor fi închiși și cei 11 preoți din tractul Bistrițiu, cari au fost condamnați pentru aderența în procesul replicii, deoarece curia reg. a respins și plânsorea de nulitate a acestora.

Ministrul Hieronymi în Ardeal. Ministrul de interne a făcut o călătorie prin Ardeal cu scopu să studieze cestiunea română. Mai întâi a mers în Cojocna, unde și-a făcut darea de semă înainte alegătorilor sei. Cu asta ocaziune a făcut unele enunțaiuni, cari culminază în promisiunea, că guvernul va tinde să satisfacă justele pretensiuni ale Românilor, dar va procede fără cruțare față de agitatori. Față de aceste enunțaiuni Romani din toate locurile, pe unde a călătorit ministrul, au dat ferea din calea lui. La noi în Bistrița, în timp ce oficioșii intimpinatori ai ministrului își împlineau datoria față de dânsul, inteligența română în mijlocu cu d-lu Russu Șirianul s'a retras în așa numita grădina Ott de pe promenadă, unde ca la o sută de țereni și țerence, feciori și fete române, în frunte cu

dâna învățătoresă L. Gaélă, au venit să felicite pe redactorul Foiei Poporului. În întregă călătorie s'a ministrul a vorbit cu 5 români și anume la Deșiu cu avocatul G. Manu, A. Munteanu și episcopul Szabó, iar la Sibiu cu metropolitul Miron și Partene Cosma.

Petreceri. Adunarea generală a despărțământului XVI. Sălăgean-Chiorean a Asociațiunei Transilvane pentru lit. și cult. poporului român și a Reuniunei femeilor române Sălăgiene se va ține la 9 Augustu st. n. a. c. în Șomeuta mare, cu care ocaziune se va aranjă un Concertu împreunat cu petrecere de veră, la care cu totă onorea invită comitetul aranjatoru: Ioan Serbu președinte, Nicolau Nilvanu v. președinte, Dr. Ios. Fărcașu cassar, Vasile Dragoșu controlor, Dr. Victoru Mareu secretar I., Augustin Dosa secretar II. Prețulu de intrare pentru familie până la 3 persoane 3 fl. și pentru fie-care persoană preste 3 membrii câte 50 cr.; pentru persoană singuratică 1 fl. 50. Ofertele maritimose se primescu cu mulțămită și se cuitază pre cale diaristică. NB. Pentru-ca încuartașirea se se pôtă face cu totă promptitudine, doritorii de a participa sunt rogați a se adresă la D-lu Teodoru Blaga docente în Șomeuta-mare.

Inteligența română din Ujfaléu săsescu are onore a invită la petrecerea de veră, ce o va aranjă Joi la 9 Augustu st. n. 1894 în hotelul opidului Lechința săsescu. Venitul curat este destinat pentru școla și biserica gr. cath. din Ujfaléu. Prețulu intrării: de persoană 1 fl. în familia 80 cr. Inceputulu la 6 ore sêra. Comitetul aranjatoru. Ofertele maritimose se vor primi cu mulțămită și se vor cuită pe cale diaristică.

Necrológe. S. P. Simonu parochu gr. cath. în Șomfaléu ca soțu, orfanii Eugenia, Traianu, Maria, Acca-Larenția ca fi și fice, Ioan Simonu cantor în Sărióra ca soeru, Ioan, Iulica, Roza Mureșianu economi în Fizeșiu Gherlei ca frați și sorori, Ambrosiu Grama cu soția sa Maria docente în Sărióra ca cumnați și cumnate, precum și alte rudeni numerose cu adâncă întristare făcu cunoscută, cumcă prea iubita lor consortă, mamă, noră, soră și cumnată *Susana Simonu n. Mureșianu* după unu morb scurt și gravu, astăzi la 29 Iuliu st. n. a. c. la 1/2 12 ore a. m. și-a datu nobilulu seu sufletu în mânil Creatorului în anul alu 32-lea alu etatei și în alu 10-lea alu fericitei sale căsătorii. Osămintele pământesci s'au astrucatu Marți în 31 Iulie 1894 la 2 ore p. m. în cimiteriul bisericeii parochiale gr. cath. din comuna Șomfaléu. Șomfaléu la 30 Iuliu 1894. Fie-i țerina ușoră și memoria binecuvântată!

Subscrișit cu inima frântă de dorere aducă la cunoscință, că iubitulu lor soțu, fiu, frate vitregu *Jovu Imbuzanu* notaru cercualu, membru alu Asociațiunei transilvane pentru cultura poporului român în anul 47-le alu vieții și 23-le alu căsătoriei — provédutu cu SS. Sacramente ale moribunților — în 26 Iulie st. n. a. c. la 6 ore demineța, după unu morb îndelungat, și-a datu nobilulu seu sufletu în mânil Creatorului. Astrucarea s'a făcutu Sâmbetă, în 28 Iulie st. n. a. c. după-amézi la 2 ore. Fie-i țerina ușoră și memoria binecuvântată! Divicerii marți, la 26 Iulie 1894. Paulina Imbuzanu nasc. Mariașiu ca soția. Gregoriu Imbuzanu, Irina Husu ca părinți. Isidor Imbuzanu, Veronica Imbuzanu ca frați. Aurelia cu soțulu Clemente Popu, preot în Recea, Victoria cu soțulu Petru Chereșteșiu, preot în Buza și fiit: Ioan, Elena, Maria și Aureliu.